

17.6.2020

OKV/40/10/2020

OKV/40/10/2020-OKV-2

ASIA

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn viipyminen Verohallinnossa

KANTELU

Kantelija on arvostellut oikeuskanslerille 13.4.2020 osoittamassaan kantelussa yhtiönsä verovuosien 2012 ja 2013 verotusta koskeneen oikaisuvaatimuksen käsittelyaikaa Verohallinnossa. Kantelijan Verohallinnolle 3.7.2018 toimittamaa oikaisuvaatimusta ei vielä kantelua tehtäessä ollut ratkaistu.

SELVITYS

Verohallinnon pääjohtaja on antanut 12.6.2020 asiasta lausuntonsa, jonka liitteenä on toimitettu Verohallinnon yritysveroyksikön 12.5.2020 päivätty selvitys. Lausunto ja selvitys toimitetaan kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen liitteenä.

RATKAISU**Asiasta saatu selvitys**

Verohallinnon selvityksen mukaan kantelijan yhtiö oli toimittanut Verohallintoon 3.7.2018 oikaisuvaatimuksen koskien kiinteän toimipaikan muodostumista Suomeen verovuosina 2012 ja 2013. Kantelija oli soittanut Verohallinnon puhelinpalveluun ja tiedustellut asian käsittelytilannetta. Kantelija oli soittanut puhelinpalveluun ainakin 17.8.2018, 18.10.2018, 30.1.2019, 25.2.2019, 20.3.2019, 3.4.2019, 10.5.2019, 16.9.2019 ja 20.4.2020. Kantelijalle oli kerrottu asian sen hetkinen käsittelytilanne ja tietoa käsittelyajasta.

Kantelijan yhtiölle oli lähetetty 15.4.2020 selvityspyyntö koskien oikaisuvaatimuksen täydentämistä, johon yhtiö oli antanut selvityksensä 29.4.2020. Verotuksen oikaisulautakunta oli ratkaissut asian 4.6.2020. Kantelijan yhtiön oikaisuvaatimuksen käsittely oli kestänyt näin ollen noin vuoden ja 11 kuukautta.

Verohallinnon ilmoittaman mukaan käsittelyajan pitkittymisen syynä oli ollut se, että kantelijan yhtiön oikaisuvaatimuksella oli ollut useampi käsittelijä ja käsittelijät olivat siirtyneet toisiin tehtäviin. Verohallinto on pahoitellut oikaisuvaatimuksen pitkää käsittelyaikaa.

Selvityksessä on todettu, että verotusmenettelyn muutos on aiheuttanut sen, että entistä suurempi määrä veroilmoituksen jättämisen jälkeen saaduista mahdollisesti verotukseen vaikuttavista lisätiedoista käsitellään muutosverotuksessa. Vuonna 2019 oli havaittu lisäksi, että tietojärjestelmä oli muodostanut oikaisu tapauksia myös silloin, kun mitään oikaistavaa ei tosiasiaassa ollut ollut. Niitä oli poistettu syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana yhteensä noin 20 000.

Vireille tulleiden verotuksen oikaisuasioiden määrä oli yli kolminkertaistunut vuonna 2019 verrattuna edelliseen vuoteen. Oikaisuvaatimusten käsittelyn ruuhkautumisen vuoksi yritysasiakkaiden tuloverotuksen oikaisuvaatimusten käsittelyaikaennuste oli pidentynyt tavoitteeksi asetetusta kuudesta kuukaudesta pääosin noin 12 kuukauteen. Yritysverotusyksikön tavoitteena on edelleen käsitellä 80 % oikaisuvaatimuksista kuudessa kuukaudessa.

Yritysverotusyksikkö on ryhtynyt kohdistamaan resursseja tehostetusti oikaisuvaatimusten käsittelyyn, jotta käsittelyajat saadaan kohtuullisiksi. Syksystä 2019 alkaen oikaisuvaatimusten käsittelyyn on siirretty resursseja säännönmukaisesta verotuksesta. Myös tulevana kesäaikana resursseja kohdistetaan oikaisuvaatimusten käsittelyyn, jotta käsiteltävänä olevien oikaisuvaatimusten määrä ei kasvaisi. Syksyllä säännönmukaisen verotuksen päätyttyä käsittelyaikoja päästään lyhentämään kohti käsittelyaikatavoitetta. Tammikuussa 2020 ratkaistuista oikaisuvaatimuksista noin 45 % oli käsitelty alle 12 kuukaudessa ja huhtikuussa 2020 ratkaistuista oikaisuvaatimuksista jo 85 %. Verohallinnon tavoitteena on saavuttaa tietojärjestelmään tehtyjen muutosten ja oikaisuvaatimusten käsittelyyn kohdennettujen lisäresurssien avulla vuoden 2020 loppuun mennessä oikaisuvaatimusten käsittelyssä pääosin kuuden kuukauden tavoiteaika.

Yritysverotusyksikkö käy ilmoittamansa mukaan läpi vireillä olevien oikaisuvaatimusten käsittelyaikoja sen varmistamiseksi, että käsittelijöiden vaihtumisesta huolimatta oikaisuvaatimukset tulevat käsitellyiksi ilman aiheetonta viivytystä.

Arviointi

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Verotusmenettelystä annetun lain 63 §:n 3 momentin mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Laillisuusvalvontakäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että viranomaisen tulee huolehtia tehtävien asianmukaisesta hoitamisesta myös niissä tilanteissa, kun resurssit ovat niukat tai organisaatiossa tapahtuu muutoksia tai henkilöstövaihdoksia.

Kantelijan oikaisuvaatimuksen käsittely on kestänyt Verohallinnossa melkein kaksi vuotta. Asiassa oli pyydetty kantelijalta täydennystä. Tämä oli tapahtunut vasta, kun asia oli jo ollut vireillä yli puolitoista vuotta. Näin pitkää käsittelyaikaa ei voida pitää kohtuullisena eikä asiaa ole käsitelty ilman aiheetonta viivytystä. Verohallinto ei ole selvityksessään esittänyt, eikä asiassa ole muutenkaan käynyt ilmi, että asia olisi ollut erityisen laaja tai vaativa.

Toimenpide

Kiinnitän Verohallinnon huomiota velvollisuuteen käsitellä verotuksen oikaisuvaatimukset ilman aiheetonta viivytystä. Toimitan tämän päätökseni mainitussa tarkoituksessa Verohallinnolle.

Asia ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijä

Linda Harjutsalo